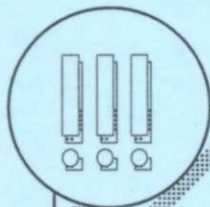
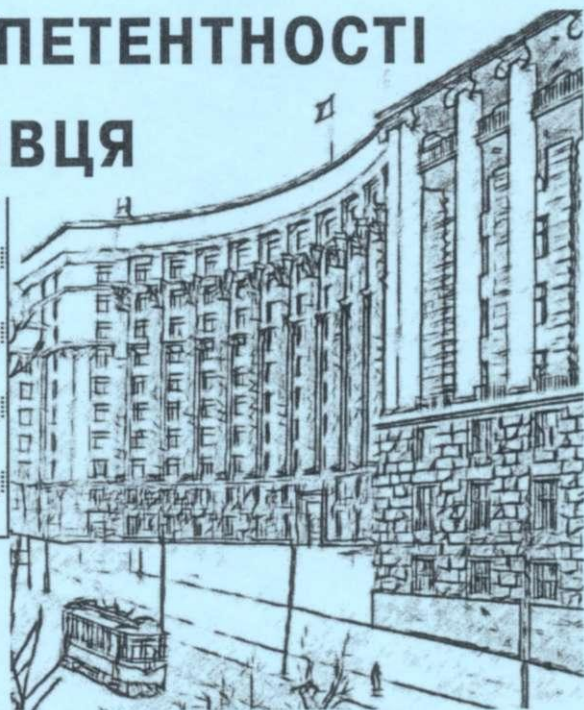

О. С. Пономарьов
М. К. Чеботарьов

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Харківський політехнічний інститут»

О. С. Пономарьов, М. К. Чеботарьов

**ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
в системі професійної компетентності
фахівця**

Навчально-методичний посібник
з дисципліни «Моделювання професійної діяльності фахівця»

для студентів спеціальності «Педагогіка вищої школи»

Затверджено
Редакційно-видавничою
радою НТУ «ХПІ»,
протокол № 2 від 07.12.2012 р

Харків
НТУ «ХПІ»
2012

УДК 1(075.8)

ББК 87я73

П56

Рецензенти:

Лозовой В. О., д-р філос. наук, проф., Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого;

Заветний С. О., д-р філос. наук, проф., Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка.

Пономарьов О. С.

П56 Відповідальність в системі професійної компетентності фахівця : навч.-метод. посібник / О. С. Пономарьов, М. К. Чеботарьов. - Х. : Підручник НТУ «ХПІ», 2012. - 220 с.

ISBN 978-966-2426-64-9

Навчально-методичний посібник містить навчальний матеріал, присвячений аналізу феномену особистісної та професійної відповідальності фахівця та прищепленню йому цього почуття в процесі навчання у вищій школі. Обґрунтована необхідність посилення відповідальності фахівця, яка зумовлена цілями, станом і характером суспільного виробництва. Доведено, що основною умовою прищеплення студентам почуття відповідальності є високий рівень відповідальності педагога.

Призначено для слухачів магістерської програми зі спеціальності «Педагогіка вищої школи».

Іл. 28. Бібліогр: 97 назв.

УДК 1(075.8)

ББК 87я73

ISBN 978-966-2426-64-9

О. О. С. Пономарьов, М. К. Чеботарьов, 2012
© Вид-во «Підручник НТУ «ХПІ», 2012

ЗМІСТ

Передмова	3
Вступ	8
1. Відповідальність як філософська категорія	14
1.1. Сутність відповідальності та її місце у філософії й педагогіці	17
1.2. Соціально-філософський сенс відповідальності та її види	26
1.3. Моральна відповідальність	33
1.4. Психологічні аспекти відповідальності	41
<i>Питання і завдання для самоконтролю</i>	48
2. Феномен соціальної відповідальності	49
2.1. Сутність соціальної відповідальності	53
2.2. Соціальна відповідальність бізнесу	59
<i>Питання і завдання для самоконтролю</i>	66
3. Феномен політичної відповідальності	68
3.1. Сутність політичної відповідальності	70
3.2. Політична відповідальність і громадянське суспільство	76
<i>Питання і завдання для самоконтролю</i>	82
4. Соціально-психологічні умови формування почуття відповідальності	84
4.1. Соціальні умови формування почуття відповідальності	86
4.2. Психологічні умови формування почуття відповідальності	93
4.3. Духовно-соціальний характер відповідальності	104
<i>Питання і завдання для самоконтролю</i>	109
5. Відповідальність як норма життя	112
5.1. Свобода як важлива умова формування почуття відповідальності	115

5.2. Сучасне розуміння відповідальності як норми життя	121
5.3. Відповідальність у системі життєвих цінностей людини	130
5.4. Відповідальність як чинник професійної культури людини	137
<i>Питання і завдання для самоконтролю</i>	142
6. Специфіка відповідальності керівника	145
6.1. Відповідальність в структурі управління	147
6.2. Мотиваційна сфера відповідальної поведінки керівника	153
6.3. Проблеми підвищення відповідальності керівника	162
6.4. Відповідальність керівника в умовах невизначеності й ризику	167
<i>Питання і завдання для самоконтролю</i>	172
7. Шляхи і методи формування відповідальності в системі професійної підготовки фахівця	174
7.1. Педагогічні аспекти поняття відповідальності	176
7.2. Відповідальність як педагогічна проблема	183
7.3. Шляхи і засоби прищеплення студентам почуття відповідальності	190
<i>Питання і завдання для самоконтролю</i>	197
Післямова	200
Глосарій	204
Список використаних джерел	211
Предметний покажчик	215
Іменний покажчик	218